

Online inzage geeft digitalisering een zetje

Het programma OPEN zit er na vier jaar op. 96 procent van alle huisartsenpraktijken biedt patiënten online inzage in hun medisch dossier en steeds meer patiënten maken daar gebruik van. 'Het programma heeft huisartsen ook geholpen om de voordelen van digitalisering voor de praktijkvoering te benutten.'

TEKST: CORIEN LAMBREGTSE

Op het moment dat we als huisartsen de verplichting op ons zagen afkomen om patiënten elektronische inzage te bieden in hun dossier, konden we twee dingen doen', zegt LHV-bestuurslid Guus Jaspar. 'We konden de uitwerking ervan aan de leveranciers van huisartsinformatiesystemen (HIS) overlaten, in de hoop dat zij met een goede oplossing zouden komen. Of we konden de regie naar onszelf toetrekken en ervoor zorgen dat die verplichting ook voor de huisartsenzorg voordelen zou opleveren. De LHV heeft samen met NHG en InEen besloten voor de tweede optie te gaan: eigen regie. Vervolgens hebben we met subsidie van VWS het programma OPEN opgezet.'

Het resultaat na vier jaar is dat alle huisartsenpraktijken die aan OPEN meededen de online inzage hebben geïmplementeerd. Er zijn inmiddels 2,7 miljoen patiënten die hier gebruik van maken. Veel praktijken hebben meteen ook andere digitale diensten uitgerold. De extra kosten voor de aanpassing van de HIS-systemen en de implementatie ervan in de praktijken zijn grotendeels door de overheid betaald. 'Het is mooi dat veel huisartsen in de slipstream

van OPEN de kans hebben gegrepen om patiënten ook andere digitale mogelijkheden te bieden. Bijvoorbeeld online inzien van lab-uitslagen, aanvragen van herhaalmedicatie, plannen van een afspraak en online een bericht sturen aan de huisarts.'

Het succes van OPEN is zeker ook te danken aan de regionale aanpak. Praktijken konden zich aansluiten bij een regionale coalitie die hen hielp met de implementatie en trainingen aanbod om de nieuwe digitale mogelijkheden in de praktijkvoering op te nemen. Jaspar: 'Het begon dus met een wettelijke verplichting tot elektronische inzage, waardoor mensen meer regie zouden krijgen over hun leven en gezondheid. OPEN heeft huisartsen echter ook geholpen om de voordelen van digitalisering voor de praktijkvoering te benutten. Daarmee lopen huisartsen voorop in de zorgsector.'

■ POSITIEVE EFFECTEN

De effecten van online inzage zijn ook wetenschappelijk gemeten. Dit gebeurde door onderzoekers van Nivel, CAPHRI Universiteit Maastricht en IQ healthcare Radboudumc. 85 procent van de zorgverleners en 70 procent van de patiënten die deelnamen aan het onderzoek waren overwegend positief over online inzage. Volgens huisartsen leidt online inzage ertoe dat dossiers begrijpelijker, actueler en vollediger worden. En naarmate huisartsen langer met online inzage werken, ervaren zij hier meer voordelen van. Patiënten gaven aan dat ze persoonlijker contact hebben met hun arts, minder ongerust zijn, zich meer betrokken voelen, consulten beter kunnen voorbereiden en beter kunnen meebeslissen.

Volgens Jaspar blijft er aandacht nodig voor de groep mensen met minder digitale en gezondheidsvaardigheden. 'Die groep mogen we niet uit het oog verliezen. Er zijn mensen die meer hulp nodig hebben om hun digitale vaardigheden te vergroten. Daar ligt een taak voor de overheid. Tegelijkertijd moeten wij als huisartsenpraktijken patiënten altijd de mogelijkheid blijven bieden om telefonisch contact op te nemen of naar de praktijk te komen.'

Hoewel de huisartsen met online inzage een belangrijke stap vooruit hebben gezet, moet er nog veel gebeuren. Jaspar: 'OPEN heeft veel bereikt voor de digitale informatie-uitwisseling met patiënten, maar op het gebied van uitwisseling tussen zorgverleners en zorgdomeinen is nog veel werk te doen. We hopen dat op dat gebied de komende jaren vooruitgang wordt gemaakt.'

Rienke Saenen-Hamelink,
huisarts in Asten

'Wij zijn nog wat afwachtend'

In de groepspraktijk Campanula in Asten hebben z'n 120 van de 6500 patiënten online inzage gevraagd in hun medisch dossier. Dat is minder dan 2 procent, concludeert huisarts Rienke Saenen-Hamelink. 'Het moet nog een stuk makkelijker worden voor e-health echt doorbreekt.'

'Wij promoten de mogelijkheid tot online inzage van het medische dossier via onze website. Op dit moment lijkt er bij onze patiënten niet echt behoefte aan. Dat geldt ook voor ander ict-vernieuwingen. We bieden al een paar jaar de mogelijkheid tot e-consulten aan, maar ook daar wordt weinig gebruik van gemaakt. De patiënten die zich hebben aangemeld voor online inzage zijn doorgaans actieve 60-plussers en mensen met een chronische ziekte.

Als praktijk zijn wij zelf ook wat afwachtend op ICT-gebied. We kijken eerst hoe het gaat lopen. Dat komt ook omdat het gezondheidsportaal waarmee ons HIS-systeem werkt, niet erg gebruiksvriendelijk is. We zijn ons nu samen met de zorggroep aan het oriënteren op de mogelijkheden. Het is belangrijk dat een portaal makkelijk toegankelijk is en naast online inzage ook andere diensten biedt. Het is fijn dat de ict-commissie van de zorggroep ons daarin ondersteunt en adviseert. Het lijkt mij prettig als patiënten via het portaal of de app zelf afspraken kunnen inplannen, zoals ze nu ook herhaalmedicatie kunnen bestellen. Hierdoor zal het aantal telefoontjes naar de praktijk vast omlaaggaan. In de toekomst gaan ICT en e-health vast een belangrijker rol spelen. Neem zo'n

persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO): één plek waar patiënten alle informatie van al hun zorgverleners kunnen inzien. Voorwaarde is wel dat de toegang en het gebruik van digitale diensten makkelijker worden. Ik zie er vooral naar uit dat zorgverleners ook onderling veel makkelijker en sneller informatie kunnen uitwisselen. Dat is met al die verschillende informatiesystemen in de zorg een hele uitdaging. Als praktijk lopen wij niet voorop in ict-ontwikkelingen, maar we zijn wel geïnteresseerd. Ik denk dat we daarin niet verschillen van veel andere praktijken. ICT is niet onze hobby. De inzet van ICT moet geen extra tijd en moeite kosten, maar moet betere zorg opleveren.'

HOGE OPLAADDOSERINGEN VITAMINE D BLIJVEN VAN BELANG ONGEACHT DE VERGOEDINGSSTATUS

Alleen met hoge doseringen vitamine D kunnen de streefwaarden van de serumspiegels efficiënt worden bereikt.

Dit kan alleen met doseringen hoger dan 3.000 IE per dag.

Deze doseringen zijn en blijven receptplichtig en zijn niet verkrijgbaar bij de drogist of supermarkt.

D-Cura 5.600 IE capsules

D-Cura 25.000 IE en 100.000 IE drankampullen

D-Cura drankampullen:

- zijn eenvoudig in te nemen
- zijn geschikt voor ouderen met slikproblemen (circa 23% heeft last van dysfagie)*
- bevatten geen dierlijke materialen en daarmee geschikt voor iedere patiënt, ongeacht leefstijl of geloofsovertuiging
- bevatten geen kleur- of belastende hulpstoffen (minimaal risico op allergische reacties)
- zijn flexibel te doseren, éénmaal per week, twee weken of per maand
- kosten per dag € 0,05 voor de drankampul van 25.000 IE**

* Richtlijn Orofaryngeale dysfagie (Federatie Medische Specialisten 2021).

** Farmacotherapeutisch Kompas

De verkorte bijsluiters is elders in het blad afgedrukt.

galephar

Voor inlichtingen: info@galephar.nl

D-Cura capsules en drankampullen: een vertrouwde keuze met gecontroleerde kwaliteit.

Patrick Poels,
huisarts in Huissen en
voorzitter regionale
huisartsencoöperatie

3 tips uit de praktijk

○ Werk met een oefenpatiënt: iemand die de digitale mogelijkheden die je aanbiedt uitprobeert en daar feedback op geeft.

○ Organiseer een 'inloopsprek-uur' waarin patiënten hulp krijgen bij aanmelding bij het gezondheidsportaal of het installeren van de app.

○ Zet je agenda royaal open als je patiënten de mogelijkheid geeft zelf een afspraak in te plannen. Natuurlijk moet je spoedplekken reserveren, maar als mensen zich makkelijk kunnen inplannen, voorkomt dit dat ze alsnog naar de praktijk bellen om een afspraak te maken.

FOTO: BAS VAN SPANKELEN

'Niet minder consulten, wel andere vragen'

Huisartsenpraktijk Bles en Poels in Huissen stimuleert patiënten om digitaal te gaan. De online inzage in het medisch dossier en andere digitale mogelijkheden worden volgens Patrick Poels op allerlei manieren actief onder de aandacht gebracht.

"De digitale bereikbaarheid van onze praktijk, inclusief de online inzage in het medisch dossier, scoort hoog bij onze patiënten. We hebben dat onderzocht met een eigen klantenpanel. Onze praktijk telt zo'n 5200 patiënten, een derde van hen maakt inmiddels gebruik van het gezondheidsportaal, via de website Mijngesondheids.net en de app Medgemak+. De app werkt het makkelijkst, bijvoorbeeld om afspraken in te plannen, herhaalmedicatie aan te vragen of een vraag te stellen, en wordt ook het meest gebruikt. Het dossier is vooralsnog alleen via de website in te zien.

Patiënten vinden het fijn dat ze op hun eigen tijd een vraag kunnen stellen of een afspraak kunnen maken. Er zijn patiënten die de uitslagen van onderzoeken uitprinten, deze vergelijken met vorige uitslagen en daar vragen over stellen. Het aantal consulten is niet gedaald, maar tijdens consulten stellen patiënten wel andere vragen. Voor mijzelf is het nog belangrijker geworden om in de dossiers duidelijke taal te

gebruiken. Gedachten die ik voor mezelf wil houden, zet ik op een plek die de patiënt niet kan inzien. Daarmee voorkom ik onrust bij de patiënt, maar vergeet ik niet wat ik zelf in het oog wil houden.

We hebben het klantenpanel ook gevraagd hoe wij de digitale bereikbaarheid verder kunnen verbeteren. Ze kwamen onder meer met de wens om ook afspraken te kunnen maken voor een beeldbelconsult. Een andere wens was om mensen die moeite hebben met het gebruik van het gezondheidsportaal en de app meer te begeleiden. Daarom organiseren we binnenkort een inloopsprek-uur waar mensen hulp kunnen krijgen om de app te installeren en zich aan te melden bij de website. Er zijn patiënten die zich als vrijwilliger melden om andere patiënten daarbij te helpen.

Ik denk dat over een jaar de helft van onze patiënten gebruik maakt van online inzage. Toch zullen er altijd mensen blijven met minder digitale vaardigheden. Er moet dus altijd een mogelijkheid blijven om te bellen en de huisarts te spreken. Tegelijk moeten de digitale mogelijkheden nog veel gemakkelijker worden. Het zou mooi zijn als patiënten via de app ook hun dossier kunnen inzien en als de app in meer talen beschikbaar komt. ¶

Effecten online inzage

Drie onderzoeksinstituten onderzochten in december de effecten op de huisartsenzorg van online inzage in het dossier. Daaruit blijkt dat de relatie tussen patiënten en huisartsen veranderd is en dat dit tijd nodig heeft. Zo ervaren patiënten gesprekken als gelijkwaardiger en ervaren ze meer betrokkenheid bij gezondheidszorg. Patiënten willen graag als vrijwilliger andere patiënten helpen bij het leren omgaan met online inzage. Praktijken merken dat online inzage heeft op de werkprocessen en onderdeel is van een grotere digitaliseringsbeweging. De volledige uitkomst vindt u via het thema 'Online inzage in het patiëntendossier' op www.lhv.nl. Gebruik hiervoor de zoekfunctie op de LHV-website.